

GY.I.K.

2016. július 6-án megjelent a *hálózati és információs rendszerek biztonságának az egész Unióban egységesen magas szintjét biztosító intézkedésekről szóló (EU) 2016/1148 európai parlamenti és a tanácsi irányelv* (a továbbiakban: NIS irányelv), melynek rendelkezéseit a tagállamoknak 2018. május 10-től kezdve – a nemzeti jogrendszerbe átültetve – kötelező alkalmazniuk. A szabályozás három szektorban (*online piactér, online keresőszolgáltatás, felhőalapú számítástechnikai szolgáltatás*) írja elő a digitális szolgáltatást nyújtó vállalkozások regisztrációs kötelezettségét.

Az eddig beérkezett regisztrációk, valamint állásfoglalást, illetve tájékoztatást kérő levelek alapján az alábbi kérdés-válaszokkal kívánjuk elősegíteni az eligazodást a fenti kérdéskörben.

1) Kik a bejelentés-köteles szolgáltatást nyújtók?

Az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: Ekertv.) 1. § (1) bekezdés a) és b) pontjai értelmében a törvény hatálya kiterjed a Magyarország területéről nyújtott, valamint a Magyarország területére irányuló információs társadalommal összefüggő szolgáltatásra, így a [...] meghatározott szolgáltatás tekintetében igénybe vevőnek, illetve szolgáltatónak minősülő természetes, illetve jogi személyre vagy jogi személyiség nélküli szervezetre.

Az Ekertv. 2. § g) pontja alapján Magyarország területére irányuló szolgáltatás: minden olyan szolgáltatás, melyről a használt nyelv, a pénznem és egyéb körülmények alapján valószínűsíthető, hogy magyarországi igénybe vevők számára kívánják elérhetővé tenni; továbbá az m) pont szerinti alkalmazásszolgáltató valamennyi olyan információs társadalommal összefüggő szolgáltatása, amely Magyarországon elérhető, függetlenül attól, hogy az alkalmazásszolgáltató Magyarországon letelepedett, vagy bármilyen formában engedélyezett-e, vagy attól, hogy a hozzáférés során akár a szolgáltató, akár a felhasználó egyértelműen azonosítható-e.

Az Ekertv. 2. § t) pontja alapján vállalkozás: a természetes személy, jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet - ideértve a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepét is -, aki, illetve amely önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével összefüggő célok érdekében jár el.

A *bejelentés-köteles szolgáltatást nyújtókról szóló 410/2017. (XII. 15.) Korm. rendelet* (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § b) pontja szerint *bejelentés-köteles szolgáltatást nyújtó*: az a magyarországi székhelyű gazdasági társaság, amely a NIS irányelv III. mellékletében meghatározott digitális szolgáltatást nyújt, és a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló a 2004. évi XXXIV. törvény alapján nem tartozik a mikro- és kisvállalkozások körébe.

Összegezve: Bejelentés-köteles szolgáltatást nyújtó vállalkozások **azok a vállalkozások** (jogi személyek, illetve jogi személyiség nélküli szervezetek), melyek **magyarországi székhellyel rendelkeznek, nem minősülnek mikro- illetve kisvállalkozásnak** (tehát a lezárt üzleti éves nettó árbevételük, és mérleg főösszegük meghaladja a 10 millió €-t, vagy foglalkoztatotti létszáma meghaladja az 50 főt) **és a NIS irányelv III. mellékletében meghatározott digitális szolgáltatás (online piactér, online keresőszolgáltatás, felhőalapú számítástechnikai szolgáltatás) bármelyikét, vagy mindegyikét nyújtják.**

Euro-árfolyam hivatalos számítása:

KKV tv. (2004. évi XXXIV. tv.)

18. § Az e törvényben euróban meghatározott összegek forintra történő átszámításakor a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) által megállapított, a vállalkozás üzleti évének lezárásakor érvényes deviza középárfolyamot kell alkalmazni. Újonnan alapított vállalkozás esetén a tárgyévet megelőző év utolsó napján érvényes, MNB által megállapított deviza középárfolyamot kell alkalmazni.

Számviteli tv. (2000. évi C. tv.)

11. § (1) Az üzleti év az az időtartam, amelyről a beszámolót kell készíteni. Az üzleti év időtartama megegyezik - a (2)-(13) bekezdésben foglaltak kivételével - a naptári évvel.

2017. december 31-én érvényes deviza középárfolyam: 310,14 Ft = 1€

<https://arfolyam.iridium.hu/EUR/2017-12-29>

⇒ **10 millió € = 3.101.400.000 Ft (kisvállalkozás)**

⇒ **2 millió € = 620.280.000 Ft (mikrovállalkozás)**

2) Mi az online piactér?

A NIS irányelv és az Ekertv. online piactér definíciója az online piacteret az alábbi két kritérium együttes fennállása esetén határozza meg, **az online piacterek lehetővé teszik, hogy a fogyasztók és a kereskedők online adás-vételi és szolgáltatási szerződéseket kössenek kereskedőkkel, emellett ezek a piacterek az említett szerződések megkötésének végpontja.** A norma a fogyasztó és a kereskedő között kötendő adásvételi és szolgáltatási szerződések megkötésének helyeként a kereskedő weboldalát (egy végpont) jelöli meg.

A jogszabályi definíciók alapján tehát minden „webáruház”, „webshop” online piactérnek minősül, amely esetében a fogyasztó által az áru kiválasztását követően a rendelés leadására és a fizetés kezdeményezésére is egy – azonos – helyen (a kereskedő weboldalán) van lehetőség, így nem tartozik ide pl. a kizárólag ajánlatkérést biztosító oldal.

3) Mi a felhőalapú számítástechnikai szolgáltatás?

Az Ekertv. 2. § jc) pontja alapján a felhőalapú számítástechnikai szolgáltatás távoli hozzáférést tesz lehetővé a többek között hálózati funkciókat, adattárolást, alkalmazások, szolgáltatások futtatását biztosító számítástechnikai megoldásokhoz. A NIS irányelv értelmében pedig a felhőalapú számítástechnikai szolgáltatás olyan szolgáltatásokra terjed ki, amelyek „*hozzáférést tesznek lehetővé a megosztható számítástechnikai erőforrások méretezhető és rugalmas pooljához. Az említett számítástechnikai erőforrások olyan erőforrásokat foglalnak magukban, mint a hálózatok, a szerverek vagy más infrastruktúra, a tárolás, az alkalmazások és a szolgáltatások*”.

A „**méretezhető**” kifejezés olyan számítástechnikai erőforrásokra vonatkozik, amelyeket annak szolgáltatója a keresletbeli ingadozások kezelése, igények kielégítése érdekében rugalmasan oszt el, az erőforrások földrajzi elhelyezkedésétől függetlenül.

A „**rugalmas pool**” kifejezés azokat a számítástechnikai erőforrásokat foglalja magában, amelyeket a keresletnek megfelelően nyújtanak és bocsátanak rendelkezésre annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló erőforrások a munkatehernek (számítási, programfuttatási, adattárolási igények kielégítése érdekében) megfelelően gyors ütemben növekedjenek vagy csökkenjenek.

A „**megosztható**” kifejezés alatt az értendő, hogy az adott számítástechnikai erőforrásokat több olyan felhasználó számára biztosítják, akik egyenként is rendelkeznek az adott szolgáltatáshoz hozzáféréssel, de a feldolgozás minden felhasználó tekintetében külön történik, noha a szolgáltatás nyújtására ugyanazon elektronikus eszközről kerül sor (akár egy időben, akár eltérő időben).

A felhőszolgáltatások több fajtáját különböztetjük meg, leggyakrabban három típusal találkozunk:

- **Infrastrukturaszolgáltatás** (IaaS vagyis Infrastructure as a Service) során a szolgáltatók erőforrásokat, számítógépeket kínálnak, amelyek lehetnek tényleges fizikai szerverek, vagy virtuális eszközök. Fontos alapvetés, hogy az ügyfelek igényeinek megfelelően paraméterezik a szolgáltatások méretét.
- **Platformszolgáltatás** (PaaS vagyis Platform as a Service) rendelkezésre bocsátásával a szolgáltatók egy platformot és egymásra épülő szolgáltatásokat kínálnak. A felhasználó felügyelete alatt áll a szoftverek telepítése és paraméterezése. A szolgáltató a hálózatot, a szervereket, tárhelyet és az egyéb szolgáltatásokat biztosítja, valamint magában kell foglalnia adatbázis szolgáltatást és webszerver használatának lehetőségét.
- **Szoftverszolgáltatás** (SaaS vagyis Software as a Service) olyan támogatást biztosít, amely esetében a háttér-infrastruktúra, a közbenső szoftverek, az alkalmazások és az alkalmazásadatok teljes egészében a szolgáltató adatközpontjában található. A szolgáltató gondoskodik az alkalmazás és az adatok elérhetőségéről. Gyakoriak az irodai programok ilyen szintű menedzselése.

Összegezve: A felhőalapú szolgáltatások az adatokat, szoftvereket nem helyi adathordozón, hanem egy szolgáltató eszközein, úgynevezett felhőben tárolják. A publikus vagy privát információkat internet segítségével akár tetszőleges eszközről el lehet érni. A felhőszolgáltatás alaptulajdonságait tekintve: önkiszolgáló, távolról elérhető, bővíthető és rugalmas. **Gyakori hibaként jelentkezik a regisztrálók részéről az a megközelítés, hogy a szervezetük által üzemeltetett belső hálózatot is felhőszolgáltatásnak tekintik, holott az a fentiek alapján nem az. Továbbá nem minősül felhőszolgáltatás nyújtásnak annak felhasználói igénybevétele sem.**

4) Mi a keresőszolgáltatás?

Jelen ponthoz is az Ekert., valamint a NIS irányelv rendelkezéseit kell megvizsgálni. A NIS irányelv preambuluma (16) bekezdése értelmében „*az online keresőprogramok lehetővé teszik a felhasználók számára, hogy egy adott kulcsszó alapján elvben minden webhelyen keresést hajtsanak végre bármely témában.*” Ám maga az irányelv ad egy szűkítő feltételt, mikor ugyanitt kimondja, hogy „*az online keresőprogramok [...] fogalom meghatározása nem terjed ki olyan keresőfunkciókra, amelyek meghatározott webhely tartalmára korlátozódnak, függetlenül attól, hogy a keresőfunkciót külső keresőprogram biztosítja-e. Nem terjed ki olyan online szolgáltatásokra sem, amelyek különböző kereskedők által kínált azonos termékek vagy szolgáltatások árát hasonlítják össze, majd a termék megvásárlása céljából a kiválasztott kereskedőhöz irányítják a felhasználót.*”

Összegezve: A keresőszolgáltatás olyan szolgáltatás, mellyel elvben a világhálón bármire rákereshetünk. De **nem tartozik a fogalom meghatározás alá az a szolgáltatás, mely csupán a szolgáltató saját weblapján enged keresni, kategorizálni, szűrni. Továbbá nem tartozik a fogalom meghatározás alá az a weboldal, illetve az általa működtetett szolgáltatás, amelynek segítségével több webáruház vagy kereskedő azonos termékeinek árát tudjuk összehasonlítani.**

5) Amennyiben a fenti leírás ráillik a vállalkozására, úgy mik a teendői?

Amennyiben a vállalkozás az 1.) pontban foglaltaknak megfelel, valamint a 2.) - 4.) pontban foglalt digitális szolgáltatást nyújtja, úgy a bejelentés-köteles szolgáltatást nyújtókról szóló 410/2017. (XII. 15.) Korm. rendelet hatályba lépését követő 90 napon belül (2018. augusztus 9. napjáig) regisztrálnia kellett a jogszabályban kijelölt BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságnál. A regisztráció során a következő adatok megadása szükséges:

- a) a szolgáltatást nyújtó nevét,
- b) a szolgáltatást nyújtó székhelyét,
- c) a szolgáltatást nyújtó cégjegyzékszámát,
- d) a szolgáltatást nyújtó elektronikus kapcsolattartási adatait,
- e) a nyújtott szolgáltatás típusát (piactér – keresőszolgáltató – felhőszolgáltató),
- f) a nyújtott szolgáltatás elektronikus elérhetőségét (domain, URL, weboldal)
- g) a szolgáltatás nyújtásában közreműködő egyéb szervezet fenti adatait.

A **regisztrációs lap letöltésére** a következő linken keresztül van lehetőségük: http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=iparbiztonsagi_szolgaltatok_regisztracio

A **regisztrációs űrlap kitöltését követően azt az e-Papír szolgáltatás igénybevételével** (<https://epapir.gov.hu/>), a **BM OKF részére kell visszaküldeni.** A hatóság – amennyiben a szolgáltatott adatok a fenti tájékoztatásban, valamint a jogszabályban foglaltaknak megfelelnek – nyilvántartásba veszi a szolgáltatás nyújtót. Az e-Papír szolgáltatás esetében a „**NIS regisztráció**” **témacsoport** megadását követően a rendszer automatikusan leredukálja a további választható ablakokban szereplő adatokat, így már csak a **BM OKF, mint információbiztonságért felelős hatóság** szerepel a beküldésre választhatók között.

A bejelentés-köteles szolgáltatóknak további feladataik is akadnak a regisztrációt követően:

- a bejelentés-köteles szolgáltatások nyújtóinak meg kell tenniük a megfelelő intézkedéseket arra, hogy az általuk használt hálózati és információs rendszerekkel összefüggésben a biztonsági események bekövetkezését megelőzzék, hatásukat csökkentsék, illetve bekövetkezés esetén azokat kezeljék,

- A **bejelentés-köteles szolgáltatást nyújtóknak haladéktalanul be kell jelenteniük a Kormány által rendeletben kijelölt (BM OKF) eseménykezelő központ** (a továbbiakban: eseménykezelő központ) **részére az olyan biztonsági eseményeket, amelyek jelentős hatást gyakorolnak szolgáltatásuk nyújtására,**

- A bejelentés-köteles szolgáltatást nyújtóknak 2019. május 10-éig kockázatelemzést kell készíteniük, amely kiterjed:

- o hálózati és információs rendszerek és létesítmények biztonságára,
- o a biztonsági események kezelésére és
- o az üzletmenet folytonosság biztosítására.

Ezen kockázatelemzés eredménye alapján a bejelentés-köteles szolgáltatást nyújtó kockázatokkal arányos biztonsági intézkedéseket vezet be és alkalmaz, melynek teljesülését a hatóság helyszíni ellenőrzés keretében ellenőrizheti. A bejelentés-köteles szolgáltatást nyújtóknak az itt meghatározott feladatokat – a vonatkozó jogszabályok, szabványok, ágazati ajánlások, jó gyakorlatok figyelembevételével – a rendelet hatálybalépését követő egy éven belül (2019. május 10. napjáig) kell végrehajtania.

A bejelentés-köteles szolgáltatást nyújtó vállalkozások számára előírt fenti kötelezettségek nem teljesítése esetén Korm. rendelet 8. §-ának felhatalmazása alapján a BM OKF eredménytelenül eltelt határidő tűzés esetén hatósági eljárást indíthat, valamint bírságot szabhat ki, melynek díjtételei a jogszabálysértéstől, annak súlyától, valamint annak ismétlődésétől függően 50.000,-Ft-tól - 5.000.000,- Ft-ig terjedhetnek.

Amennyiben további kérdéseik, észrevételeik merülnek fel, úgy azokat e-mailben az informaciobiztonsag@katved.gov.hu címre elküldve a hatóság rövid határidővel megválaszolja, továbbá lehetőség van az ügyintézővel történő konzultációra is a 06-1-469-4470 telefonszámon.

További információk:

http://www.katasztrofavedelem.hu/letoltes/iparbiztonsag/szolgaltatok/Tajekoztato_Bejelentes_koteles_%20szolgaltatast_%20nyujtok.pdf

Vonatkozó jogszabályok:

Jogszabály megnevezése	Elérhetőség
a hálózati és információs rendszerek biztonságának az egész Unióban egységesen magas szintjét biztosító intézkedésekről szóló (EU) 2016/1148 európai parlamenti és a tanácsi irányelv (NIS irányelv)	https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016L1148&from=HU
az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény	https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0100108.tv
a bejelentés-köteles szolgáltatást nyújtókról szóló 410/2017. (XII. 15.) Korm. rendelet	https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1700410.KOR&timeshift=ffffff4&txtreferer=00000001.TXT
a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény	https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0400034.tv